משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף בכיר בחינות

מחברת בחינה

א

שלום לך הנבחן !

קרא בעיון את ההוראות בדף זה ונהג בדיוק לפיהן. אי מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות שונות ואף להביא לידי פסילת בחינתך. הבחינה נועדה לבדוק את הישגיך האישיים, ולכן עבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ע"י קבלת חומר כתוב או בשיחות בע"פ, ואין לעזור לנבחנים אחרים גם אם פנו אליך.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות מכשירי קשר למיניהם וכו' – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד.

אם ברשותך חומר עזר שאינו מותר בשימוש, מסור אותו לידי המשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר שסיימת את כתיבת הבחינה, מסור את המחברת לידי המשגיח ועזוב בשקט את חדר הבחינה.

אנא הקפד על טוהר הבחינות!

הוראות לנבחן אינטרני

1. ודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון שתיבחן בו.
2. הדבק על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך מדבקת נבחן (ללא שם) ומדבקת שאלון.
3. אם לא קיבלת מדבקות, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחן אקסטרני

1. ודא כי במדבקה שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים ופרטי השאלון שתיבחן בו, והדבק אותה על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך.
2. אם לא קיבלת מדבקה, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחנים

1. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו), היות וחלק זה לא ייסרק.
2. עמודים ששימשו כדפי טיוטה, יש לציין בראש העמוד את המילה טיוטה.
3. אין להשתמש בטיפקס במחברת הבחינה. אם ברצונך למחוק – העבר קו או (X) על הכתוב.
4. במחברת הבחינה יש לכתוב **בעט** בלבד.
5. **אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.**
6. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, על מנת למנוע עיכובים בזיהוי הנבחן וברישום הציונים.

ב ה צ ל ח ה !

הערכה ראשונה	הערכה שניה	הערכה שלישית

מדבקות לנבחן אינטרני
ملصقة ممتحن داخلي

21 מועד 18
موعد

37 סמל ב"ס 32 — 31 מס' תעודת זהות 23
رقم المدرسة — رقم الهوية

הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)
الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)

17 סמל שאלון 12
رقم النموذج

שם השאלון ויחידות לימוד
اسم النموذج والوحدات التعليمية

הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון
الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان

מדבקות לנבחן אקסטרני
ملصقة ممتحن خارجي

21 מועד 18
موعد

37 סמל מרב"ח 32 — 31 מס' תעודת זהות 23
رقم مركز الأمتحان — رقم الهوية

הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)
الصق هنا↑•ملصقة ممتحن (بدون اسم)

17 סמל שאלון 12
رقم النموذج

שם השאלון ויחידות לימוד
اسم النموذج والوحدات التعليمية

הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון
الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף.
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

מחברת בחינה אחידה – משבצות – אקסטרני/ אינטרני
دفتر امتحان موحد - مربعات - خارجي/داخلي

وزارة التّربية والتّعليم

الإدارة التّربويّة **القسم الكبير للامتحانات**

دفتر امتحان

تحيّة للممتحَن!

اقرأ بتمعّن التعليمات في هذه الصفحة واعمل وفقًا لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدّي إلى عوائق مختلفة وحتّى إلى إلغاء امتحانك. أعدّ الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصيّة، لذلك اعمل بشكل ذاتيّ فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير بواسطة الحصول على موادّ مكتوبة أو الحديث، كما لا يُسمح مساعدة ممتحَنين آخرين، حتّى لو توجّهوا إليك.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم، أجهزة اتّصال بأنواعها وما شابه – إلى غرفة الامتحان ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة.

إذا كانت لديك موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها، سلّمها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد أن تنتهي من كتابة الامتحان، سلّم الدفتر للمراقب، وغادر غرفة الامتحان بهدوء.

نرجو التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للممتحَن الداخليّ

1. تأكّد بأنّ تفاصيلك الشخصيّة مطبوعة على ملصقات الممتحَن التي حصلتَ عليها، وبأنّ تفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمتحَن به مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلتَ عليها.
2. ألصق على غلاف الدفتر، في المكان المخصّص لذلك، ملصقة ممتحَن (بدون اسم) وملصقة نموذج امتحان.
3. إذا لم تحصل على ملصقات، اكتب بخطّ يد التفاصيل في المكان المخصّص لملصقة الممتحَن.

تعليمات للممتحَن الخارجيّ

1. تأكّد بأنّ تفاصيلك الشخصيّة وتفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمتحَن به مطبوعة على الملصقة التي حصلتَ عليها، وألصقها على غلاف الدفتر، في المكان المخصّص لذلك.
2. إذا لم تحصل على ملصقة، اكتب بخطّ يد التفاصيل في المكان المخصّص لملصقة الممتحَن.

تعليمات للممتحَنين

1. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
2. اكتب كلمة "مسوّدة" في رأس كلّ صفحة تستعملها مسوّدة.
3. لا يُسمح استعمال التيبكس (טיפקס) في دفتر الامتحان. إذا أردت المحو – مرّر خطًّا أو ضع (X) على المكتوب.
4. يجب الكتابة في دفتر الامتحان **بقلم حبر** فقط.
5. **لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.**
6. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الممتحَن وفي تسجيل العلامات.

نتمنّى لك النجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על־יסודיים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016
מספר השאלון: 11282

עברית: הבנה, הבעה ולשון

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון — הבנה והבעה — 60 נקודות
פרק א: הבנת הנקרא — 35 נקודות
פרק ב: הבעה — 25 נקודות

חלק שני — לשון: תחביר ומערכת הצורות — 40 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות:

(1) יש לענות על כל השאלות **בגוף השאלון**, לפי ההוראות.

(2) לכתיבת טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים (20-21) של השאלון.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

לפניך שלושה טקסטים 1-3. קרא אותם, וענה על השאלות שאחריהם.

הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

טקסט 1

הרובוטים בוא יבואו

מאת **אשר שכטר**

בימינו השיח הציבורי והתקשורתי מאופיין בפחד גובר והולך מעלייתן של "המכונות החכמות", משום שהן מְיַתְּרוֹת את הצורך בעובדים.

כלכלנים, אנשי טכנולוגיה ועתידנים מזהירים מפני גלי אבטלה, ירידה בביטחון התעסוקתי, שחיקה בשכר ופגיעה באיכות החיים. לטענתם, כל אלה יהיו בקרוב מנת חלקנו בשל עלייתן של המכונות.

בראש הקבוצה הזאת עומדים כלכלנים מאוניברסיטת אם-איי-טי (MIT) בארצות־הברית הטוענים כי המהפכה הדיגיטלית מבטלת את מעמד הביניים, מחסלת מִשׂרוֹת יותר משהיא מייצרת, ומותירה אותנו עם שוק עבודה מקוטב. בשוק העבודה העתידי יהיה רוב של עניים — שעובדים בשכר נמוך או שהמקצועות שלהם נכחדו — בצדו תהיה אליטה, קבוצה קטנה של גאונים בתחום הטכנולוגיה, אשר יגרפו את כל הרווחים.

טענות הכלכלנים זכו לחיזוק בעקבות מחקר שנערך בשנת 2013 באוניברסיטת אוקספורד באנגליה. במחקר הוסקו מסקנות עגומות בנוגע לשוק העבודה בעתיד: 47% משוק העבודה בארצות הברית, עלול להיות לא רלוונטי. מספר הולך וגדל של מִשרות — רואי חשבון, מזכירוֹת, עוזרים משפטיים ופקידים — כולן בסכנה.

האם תחזיות האימים האלה יתממשו? תלוי את מי שואלים.

לדעת האופטימיסטים — המאמינים בכוחה של הטכנולוגיה לקדם את האנושות — בזכות הטכנולוגיות החדשות מספר המשרות שיתווספו יהיה גדול יותר ממספר המשרות שייעלמו, והטכנולוגיות האלה יובילו לשגשוג כלכלי חסר תקדים, כמו שעשו כל המהפכות בשלוש מאות השנים האחרונות. מהפכת המִחשוב יצרה יותר מ־ 1,500 סוגי משרות חדשים לגמרי מאז המצאת המחשב האישי. לדעת הפסימיסטים, האנושות ניצבת הפעם לפני אתגר שונה מן האתגרים שידעה בעבר: קצב השינוי הטכנולוגי הוא מהיר מכדי שהמין האנושי יוכל להסתגל אליו בלא התערבות מטעם ממשלות וארגונים, שתפקידם לזהות מראש את הסכנות.

* מעובד על פי שכטר, א' (21 במאי 2015). איפה הרובוטים שהבטיחו לנו? **TheMarker**. אוחזר מ-http://www.themarker.com

/המשך בעמוד 3/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

בשנתיים האחרונות היה נדמה שקולותיהם של הפסימיסטים השתלטו על הדיון התקשורתי בנוגע לעתיד העבודה בעידן המכונות החכמות, וכתבות רבות, שיש להן כותרות מבהילות כמו "הטכנולוגיה הורגת את מעמד הביניים", הציפו את אמצעי התקשורת. אולם גם אם נהיה אופטימיים יותר, וגם אם השינוי לא יהיה מהיר, אין כל ספק שהשינוי כבר מתרחש. השימוש בטכנולוגיות מחשב ואלקטרוניקה צפוי רק להתעצם בשנים הקרובות, ובעקבות זאת ייעלמו מקצועות מסוימים, כשם שבעקבות השימוש במכונית נעלם המקצוע נהג כרכרה. אמנם העידן הדיגיטלי מביא עִמו ברכה לצרכנים, אך בטווח הארוך השינוי שהוא עושה לשוק העבודה ישפיע לרעה על מצבם של עובדים רבים, ומספרם של עובדים שמצבם רע רק ילך ויגדל.

גם אם עדיין לא התממש סיוט "האבטלה הטכנולוגית", הרובוטים בוא יבואו, ומי שפרנסתו חשובה לו מומלץ שייערך לכך ויבחר כבר עכשיו במקצוע שסיכויי ההישרדות שלו גבוהים.

/המשך בעמוד 4/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

טקסט 2

אחרי שהרובוטים ישלטו בשוק התעסוקה, במה ניתן יהיה לעבוד?

מאת **ישראל פישר**

שוק העבודה העתידי צפוי להיות שונה בהרבה מהשוק שאנחנו מכירים כיום, ומקצועות רבים צפויים להיעלם — כך נטען במחקר שערך מכון פְּיוּ (pew) האמריקני. כבר היום מחשבים מסוגלים לבצע עבודות המאופיינות בפעולות שגרתיות שחוזרות על עצמן, אבל בעתיד הקרוב נראה כי הם יהיו מסוגלים לבצע פעולות מורכבות בהרבה.

לפי נתוני מכון פְּיוּ, המקצוע בעל הסבירות הגבוהה ביותר להיעלם הוא הַגָּהָה[1]. אחריו ברשימה: מקריני סרטים, מודדים וקַצָּבִים. במקום החמישי ברשימה מדורג מקצוע המזכירות והקצרנות. גם חַשָּׁבֵי שכר, כַּסְפָּרִים, קלדנים, רוקחים ורואי חשבון נמצאים בסכנה, והקופָּאים גם הם צפויים להיות מוחלפים במכונות.

ברשימת המקצועות שצפויים דווקא להיות חשובים יותר בעשור הבא, כי מחשבים לא יוכלו להחליף את העובדים בהם — ספורטאים ומאמני ספורט, כַּבָּאִים, אנשי פיקוח על תנועת רכבות, נהגי קטר, מדעני שימור, כרטיסנים, שוטרים ובלשים. גם תחום ההוראה צפוי שיישמר מעמדו.

ההשלכות הכלכליות של השינויים בשוק התעסוקה יהיו נרחבות. 48% מן המומחים שנשאלו חזו כי עד שנת 2025 יוחלפו עובדים רבים ברובוטים או במחשבים מסוג כלשהו. בעקבות זאת יעלה מאוד שיעור האבטלה. לעומת זאת 52% מן המומחים טענו כי בשוק התעסוקה העולמי ייווצרו משׂרות יותר משיאבדו, כפי שהיה במהפכה התעשייתית, וכי בזכות החדשנות האנושית מקצועות שייכחדו בעוד קצת יותר מעשור יוחלפו במקצועות חדשים.

הנתונים האלה מעוררים דאגה, מכיוון שבעבר השפיעו תהליכי אוטומציה[2] בעיקר על עובדי "צווארון כחול"[3], ובעתיד הקרוב הם ישפיעו גם על עובדי "צווארון לבן"[4]. לפיכך, גם עובדים בעלי השכלה גבוהה, שזוכים כיום להצלחה בתחום התעסוקה ולמשכורות גבוהות, עלולים להיות מיותרים בתוך כמה שנים. לכן גם מערכת החינוך וגם מוסדות ההשכלה הגבוהה יידרשו להתאים את עצמם לשינוי בשוק התעסוקה העתידי, כדי להעניק לתלמידים של היום יכולת להתמודד עִמו.

---

* מעובד על פי פישר, י' (17 באוגוסט 2014). אחרי שהרובוטים ישלטו בשוק התעסוקה, במה ניתן יהיה לעבוד? **The Marker**. אוחזר מ-http://www.themarker.com

1 הַגָּהָה — בדיקה מדוקדקת של דברי כתב ותיקון טעויות לפני הדפסתם הסופית.

2 אוטומציה — החלפת האדם במכונה, שימוש במכונות לביצוע פעולות שקודם לכן עשה אותם האדם, כדי להקל את העבודה.

3 עובדי "צווארון כחול" — כינוי לאנשים השייכים למעמד הפועלים, העוסקים בייצור ובמלאכת כפיים.

4 עובדי "צווארון לבן" — כינוי לאנשים השייכים למעמד הביניים, העוסקים בתחום המִנהל, המסחר והמקצועות החופשיים כגון עריכת דין ורפואה.

/המשך בעמוד 5/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

טקסט 3

היכונו לעידן הרובוטים: שוק העבודה בדרך לטלטלה גדולה

החרדה מפני השינוי המהיר של עולם העבודה היא גדולה. אִיום האוטומציה כבר אינו מוגבל לפַסֵי יִיצור, והוא מגיע גם אל המשרדים של "אנשי הצווארון הלבן". פחד כזה יכול להיות מְשַׁתֵּק: מדוע לטרוח בפיתוח קריירה אם המקצוע שלך עלול להיעלם מחר?

אנשי מקצוע שעוקבים אחר מגמות במקומות העבודה ממליצים כאן כיצד לפתח קריירה משגשגת, חסינה בפני העתיד.

לְאריק בריניולפזון, פרופסור למִנהל עסקים באוניברסיטת אם-איי-טי, יש שלוש הצעות: ראשית, לִמדו תחומים שבני אדם טובים בהם יותר ממכונות, תחומים שנדרשים בהם יצירתיות ויַזְמוּת, אבל גם כישורים בין־אישיים כמו מוטיבציה, כושר שכנוע, טיפוח ודאגה לזולת. שנית, אַמצו למידה לאורך כל החיים. כישורים שיש להם ערך היום עלולים לאבד מערכם מחר, בגלל התקדמות הטכנולוגיה. שלישית, עשו מה שאתם אוהבים באמת. בעידן המכונות ההתנהלות ברוב השווקים תהיה מסוג: "הזוכה לוקח את הרוב", כלומר מעט אנשים בעלי כושר ביצוע גבוה יקבלו את רוב ההכנסות, תשומת הלב וההצלחה. קשה מאוד, אם לא בלתי אפשרי, להצטיין בלי לאהוב באמת את מה שאנחנו עושים.

לינדה גראטון, פרופסור בבית הספר למִנהל עסקים בלונדון, אומרת כי קשה לתאר באור חיובי את עתיד התעסוקה, משום שהטכנולוגיה מתפתחת, והיצע המשרות בדרגי הביניים קטֵן. ההצעה שלה היא שכדאי ללמוד בלי הפוגה כדי לרכוש כישורים שצפוי שיהיו רבי ערך בעתיד. לדבריה, מבנה הקריירה בן שלושת השלבים — השכלה, עבודה, פרישה — כבר מיושן. "חכם הוא מי שרואה את הנולד ומוכן להתנסות בדברים חדשים", היא מציינת.

---

* מעובד על פי "פיינַנשל טיימס" (6 באפריל 2015). היכונו לעידן הרובוטים: שוק העבודה בדרך לטלטלה גדולה. **גלובס**. אוחזר מ־ http://www.globes.co.il

/המשך בעמוד 6/

لا تكتب في هذه المنطقة
אל תכתוב באזור זה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

חלק ראשון — הבנה והבעה (60 נקודות)

פרק א: הבנת הנקרא (35 נקודות)

בפרק זה ענה על כל השאלות 1-4.

1. ציין מהי המהפכה ששלושת הטקסטים 1-3 דנים בה. (2 נקודות)

_____

_____

2. על פי שלושת הטקסטים צפוי שינוי חברתי־תעסוקתי בעקבות המהפכה שציינת בשאלה 1.

א. **(1)** לפי הטקסטים, המהפכה פוגעת קודם כול בעובדי "הצווארון הכחול", העוסקים בייצור ובמלאכת כפיים. הסבר מדוע. (2 נקודות)

_____

_____

(2) לדעת הכותבים, הפגיעה עתידה להגיע גם לאנשי "הצווארון הלבן" (מעמד הביניים). הסבר מדוע. (2 נקודות)

_____

_____

(3) לדעת הכותבים, מהו הנזק שיגרום השינוי לשני המעמדות האלה: "הצווארון הכחול" ו"הצווארון הלבן"? (2 נקודות)

_____

_____

ב. כיצד תושפע מן המהפכה"האליטה" הנזכרת בטקסט 1? (2 נקודות)

_____

ג. **(1)** הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

עקב השינויים בתעסוקה בעתיד תהיה החברה —

- שוויונית ודמוקרטית יותר.
- בעלת פערים גדולים יותר.
- בעלת מעמדות רבים יותר.
- חברה הדואגת לרווחת החלשים בה.

(2) נמק את תשובתך. (2 נקודות)

_____

_____

/המשך בעמוד 7/

3. **א.** ב**טקסט 1** מוצגות דעותיהם של האופטימיסטים ושל הפסימיסטים בנוגע למהפכה.

(1) על מה מתבססת דעתם של האופטימיסטים בטקסט 1? (2 נקודות)

הקף את התשובה הנכונה.

- על השינוי הטכנולוגי המהיר.
- על ניסיון העבר.
- על תרומתה של מערכת החינוך.
- על מחקרים.

(2) באיזה נימוק הפסימיסטים ב**טקסט 1** דוחים את דעתם של האופטימיסטים? (3 נקודות)

_____

_____

_____

(3) אף על פי שב**טקסט 1** מובעות דעות של אופטימיסטים ושל פסימיסטים, ניכר כי דעתו של כותב הטקסט נוטָה לאחד הכיוונים. (6 נקודות)

- לאיזה כיוון נוטה דעתו של כותב טקסט 1? _____
- העתק מן הטקסט משפט המחזק את דבריך. _____

_____

ב. הבא מ**טקסט 2**: (4 נקודות)

- דעה אחת אופטימית _____
- דעה אחת פסימית _____

4. בכל אחד מן הטקסטים שקראת יש המלצות כיצד להתמודד עם המהפכה.

א. העתק מאחד הטקסטים המלצה אחת שמופנית **לַפְּרט**, וציין את מספר הטקסט שממנו העתקת את ההמלצה. (3 נקודות)

_____

מטקסט מספר _____

ב. העתק מאחד הטקסטים המלצה אחת שמופנית **למערכת מְמסדית**, וציין את מספר הטקסט שממנו העתקת את ההמלצה. (3 נקודות)

_____

מטקסט מספר _____

/המשך בעמוד 8/

لا تكتب في هذه المنطقة
לא לכתוב באזור זה

פרק ב: הבעה (25 נקודות)

בחר ב<u>אחד</u> מן הנושאים 5-6, וכתוב עליו מאמר בהיקף של כ־ 300 מילים לפי ההוראות.

תוכל לכתוב טיוטה בעמודים 11-12.

5. יש כמה גישות בנוגע לשיקולים בבחירת מקצוע לעתיד.

לפי גישה אחת, כדאי לבחור במקצוע שיש סבירות גבוהה שהוא יהיה נחוץ בעתיד. לפי גישה אחרת, יש להתעלם משיקול זה ולבחור במקצוע שאליו הלב נוטה.

כתוב מאמר טיעון והבע בו את עמדתך בנוגע לשיקולים, ונמק את דבריך.

<u>או</u>

6. יש הטוענים כי בעתיד יהיה אפשר לדאוג להכנסתם של אלה שיישארו מחוסרי עבודה באמצעות מתן קצבאות, דמי אבטלה ועוד, ואולם אחרים טוענים כי אין די בכך וכי לעבודה יש ערך אחר בחייו של הפרט מלבד לאפשר את קיומו.

כתוב מאמר טיעון, ובו הבע את עמדתך בשאלה: האם חיים נטולי עבודה הם ברכה או קללה? נמק את דבריך.

/המשך בעמוד 9/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

/המשך בעמוד 10/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 11/

טיוטה

אין לא לכתוב באזור זה لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 12/

טיוטה

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 13/

חלק שני — לשון: תחביר ומערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה שש שאלות: שלוש מתחום התחביר (7-9) ושלוש מתחום מערכת הצורות (10-12).
ענה על **ארבע** מן השאלות 7-12 (לכל שאלה — 10 נקודות).
בשאלות שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

תחביר

7. א. לפניך שלושה משפטים. לאחר כל משפט יש קו.

I. לִמדו מקצועות חדשים כדי שתשתלבו בשוק התעסוקה העתידי.

_____

II. עד שנת 2025 יוחלפו עובדים רבים ברובוטים, ועקב כך יעלה שיעור האבטלה עלייה ניכרת. _____

III. גם אם מסקנות החוקרים הן עגומות, רבים מאמינים בהשפעתה החיובית של הטכנולוגיה על שוק העבודה. _____

(1) ציין בקו שלאחר כל משפט את הקֶשֶׁר הלוגי שבו.

(2) מכל אחד מן המשפטים, העתק את מילת (או מילות) הקישור המבטאת את הקֶשֶׁר הלוגי, וכתוב מילת קישור אחרת המבטאת אותו קֶשֶׁר לוגי.

— מילת הקישור במשפט I: _____
מילת קישור אחרת המבטאת אותו קשר לוגי: _____

— מילת הקישור במשפט II: _____
מילת קישור אחרת המבטאת אותו קשר לוגי: _____

— מילת הקישור במשפט III: _____
מילת קישור אחרת המבטאת אותו קשר לוגי: _____

ב. לפניך קטע מטקסט 3:

אריק בריניולפזון, פרופסור למנהל עסקים, מציע לסטודנטים שלו: "לִמדו תחומים שבני אדם טובים בהם יותר ממכונות, אַמצו למידה לאורך כל החיים ועשו מה שאתם אוהבים באמת."

(1) ציין את התפקיד התחבירי של המילים המודגשות בקו.
פרופסור למנהל עסקים _____
תחומים _____

(2) נסח את דבריו של אריק בריניולפזון בדיבור עקיף.

_____
_____
_____
_____
_____

/המשך בעמוד 14/

لا تكتب في هذه المنطقة
לא לכתוב באזור זה

8. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. לינדה גראטון היא[1] פרופסור בבית הספר למִנהל עסקים בלונדון.

II. היא[2] טוענת כי מבנה הקריירה בן שלושת השלבים הוא מיושן.

א. • ציין את הסוג התחבירי של כל אחד מן המשפטים.

משפט I _____ משפט II _____

• אם המשפט מורכב — תחם את הפסוקית, וציין את תפקידה התחבירי במשפט.
אם המשפט הוא משפט איחוי (מחובר) — תחם את איבריו.

ב. ציין את התפקיד התחבירי של כל אחת מן המילים המסומנות בקו במשפטים.

היא[1] _____

היא[2] _____

ג. כתוב מילית אחרת שיכולה להמיר את המילית "כי" במשפט **II**. שמור על משמעות המשפט ועל סוגו התחבירי. _____

ד. • לפניך משפט נוסף **III**, ובו המילית "כי".

III. מקצוע ההוראה לא ייעלם כי מחשבים לא יוכלו להחליף את העובדים בו.

מהי המשמעות של המילית "כי" במשפט **III**, ובמה אפשר להמירה בלי לשנות את משמעות המשפט ואת סוגו התחבירי?

_____

• המר את משפט **III** במשפט מסוג תחבירי אחר ושמור על הקֶשר הלוגי במשפט.

_____

_____

/המשך בעמוד 15/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

9. א. לפניך ארבעה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. **השימוש בטכנולוגיות מחשב יתעצם בשנים הקרובות, ובעקבות זאת ייעלמו מקצועות מסוימים.**

II. **החרדה מפני השינוי המהיר שעובר עולם העבודה היא גדולה.**

III. **העידן הדיגיטלי הוא ברכה לצרכנים, אך בטווח הארוך הוא משפיע לרעה על חלק מן העובדים.**

IV. **בעבר הושפעו מתהליכי האוטומציה בעיקר עובדי "הצווארון הכחול", ובעתיד יושפעו מהם גם עובדי "הצווארון הלבן".**

(1) ציין את המספר של המשפט היוצא דופן מבחינת הסוג התחבירי. _____

(2) ציין את הסוג התחבירי של המשפט היוצא דופן. _____

(3) ציין את הסוג התחבירי המשותף לשלושת המשפטים האחרים. _____

(4) ציין את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו במשפטים.

- **בטכנולוגיות** _____
- **מפני השינוי המהיר** _____
- **ברכה** _____
- **עובדי "הצווארון הכחול"** _____

ב. בכל אחד מן המשפטים שלפניך, הקף את צורת הפועל הנכונה, ונמק את בחירתך.

(1) בגלל הכנסת הרובוטים למפעלים זכויות העובדים **עלולים / עלולות** להיפגע.

הנימוק: _____

(2) לדור הצעיר יש חששות **כבדים / כבדות** בנוגע לבחירת מקצוע לעתיד.

הנימוק: _____

/המשך בעמוד 16/

لا تكتب في هذه المنطقة
לא לכתוב באזור זה

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

מערכת הצורות

10. לפניך טבלה.

בעמודה הימנית של הטבלה יש פעלים מודגשים.

השלם (במקומות הלבנים בלבד) את המידע הנדרש לכל פועל מודגש.

(אין צורך לכתוב משפטים.)

הפועל	השורש	הבניין	שם הפועל (מאותו השורש ומאותו הבניין)	שם הפעולה (מאותו השורש ומאותו הבניין)	פועל מאותו השורש, אך בבניין אחר (בגוף ובזמן שתבחר)
אנשי טכנולוגיה **מַזְהִירִים** מפני גלי אבטלה.					
הכנסת הרובוטים **מְאַתְגֶּרֶת** את דור העובדים.					
המהפכה הדיגיטלית מחסלת יותר מִשׂרות משהיא **יוֹצֶרֶת**.					
המחקר **הִצִּיג** מסקנות עגומות על שוק העבודה בעתיד.					
קולותיהם של הפסימיסטים **הִשְׁתַּלְּטוּ** על הדיון בתקשורת.					
במה יהיה **נִתָּן** לעבוד?					

/המשך בעמוד 17/

11. א. לפניך משפטים, ובהם פעלים סבילים מודגשים.

— השיח הציבורי מְאֻפְיָן בפחד מעלייתן של "המכונות החכמות".

— שוק העבודה יֻרְכַּב בעתיד מרוב של עניים.

— תוצאות המחקר מֻכָּרוֹת לכל העוסקים בדבר.

— מערכת החינוך תִּדָּרֵשׁ להתאים את עצמה לדרישות השוק.

בטבלה שלפניך כתוב את הבניין של כל אחד מן הפעלים, וכתוב כל פועל בצורתו הפעילה. שמור על הזמן ועל הגוף של הפועל.

הפועל הסביל	הבניין	צורת הפעיל
מְאֻפְיָן		
יֻרְכַּב		
מֻכָּר		
תִּדָּרֵשׁ		

ב. לפניך שני משפטים, ובהם פעלים מודגשים.

I. נִטַּע עצים בכניסה ליישוב.

II. העץ נִטַּע לזכרם של התושבים שנפלו.

בטבלה שלפניך נתח את שני הפעלים.

	הפועל	השורש	הבניין	הגוף	הזמן
I	נִטַּע				
II	נִטַּע				

ג. לפניך חמישה צמדים של שמות פעולה.

(1) הקף את הצמדים שבהם שמות הפעולה הם מאותו בניין, וציין את הבניין המשותף.

(2) בשאר הצמדים, ציין את הבניין של כל אחד משמות הפעולה.

- שִׂגְשׂוּג — סַכָּנָה _____
- הִצָּמְדוּת — הִתְמַמְּשׁוּת _____
- הֶשֵּׂג — הַצְלָחָה _____
- שְׁלִיטָה — דְּאָגָה _____
- צִיּוּן — בְּחִירָה _____

/המשך בעמוד 18/

لا تكتب في هذه المنطقة
לא לכתוב באזור זה

12. א. לפניך **שמות עצם** מודגשים.

חַשָּׁב, קַלְדָּן, מַגִּישׁ חדשות, תַּסְרִיטַאי, מִתְאַגְּרֵף,

מַסְגֵּר, מִשְׁפָּטָן, מַקְרִין סרטים, כַּרְטִיסָן

(1) לפניך טבלה. מיין בה את שמות העצם לשתי קבוצות, לפי דרך התצורה שלהם, וציין בראש כל עמודה את דרך התצורה של השמות בה.

(2) מהי המשמעות המשותפת של המילים המודגשות?

_____

(3) במה שונה המילה פְּסִיכוֹלוֹג מן המילים שבראש השאלה?

_____

_____

ב. לפניך ארבעה צירופים, ובהם מילים מודגשות.

ילד הַרְפַּתְקָן שיקול אִישִׁי נושא רָגִישׁ דיבור קוֹלָנִי

(1) מהי המשמעות המשותפת של המילים המודגשות?

_____

(2)
- איזו מן המילים המודגשות יוצאת דופן בדרך התצורה שלה? _____
- ציין את דרך תצורתה. _____
- מהי דרך התצורה המשותפת למילים האחרות? _____

(שים לב: סעיפים ג-ד של השאלה בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 19/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

ג. לפניך שתי מילים.

רַכֶּבֶת רַכֶּבֶל

(1) ציין את דרך התצורה של כל אחת מן המילים.

רַכֶּבֶת _____

רַכֶּבֶל _____

(2) הבא דוגמה משלך למילה שנוצרה באותה דרך תצורה של כל אחת מן המילים.

רַכֶּבֶת _____

רַכֶּבֶל _____

ד. במשפט שלפניך הקף את הצורה הנכונה של שם העצם המודגש, ונמק את תשובתך.

הוא עִתּוֹנַאי / עִתּוֹנָאִי מפורסם.

נימוק: _____

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

אין לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

טיוטה

אין לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كلّ مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلّاب والشبيبة القطريّ"